

Εθνικό δίκαιο - Βουλγαρία

Η παρούσα σελίδα περιέχει πληροφορίες σχετικά με τη βουλγαρική έννομη τάξη και επισκόπηση του βουλγαρικού δικαίου.

Πηγές δικαίου

Εθνικές πηγές δικαίου

Στις πηγές δικαίου περιλαμβάνονται:

- το **Σύνταγμα της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας** (δημοσιεύθηκε στην ΕΕ αριθ. 56 της 13ης Ιουλίου 1991, τροποποιήσεις δημοσιεύθηκαν στις ΕΕ αριθ. 85 της 26ης Σεπτεμβρίου 2003, αριθ. 18 της 25ης Φεβρουαρίου 2005, αριθ. 27 της 31ης Μαρτίου 2006, αριθ. 78 της 26ης Σεπτεμβρίου 2006 — Απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου αριθ. 7/2006, ΕΕ αριθ. 12 της 6ης Φεβρουαρίου 2007, αριθ. 100 της 18ης Δεκεμβρίου 2015 [DB1])·
- οι νόμοι και
- οι κανονιστικές πράξεις.

Η νομολογία δεν αποτελεί τυπικά πηγή δικαίου, είναι όμως δεσμευτική για τις αρχές επιβολής του νόμου.

Ευρωπαϊκές και διεθνείς πηγές δικαίου

Στο γραπτό δίκαιο περιλαμβάνονται το Σύνταγμα της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας, οι διεθνείς συνθήκες, οι νόμοι και οι κανονιστικές πράξεις (διατάγματα, εκτελεστικά διατάγματα, κανονισμοί, εγκύκλιοι και διαταγές).

Το **Σύνταγμα της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας** αποτελεί την ανώτατη ιεραρχικά νομική πράξη. Καθορίζει την οργάνωση, τις αρχές, τις εξουσίες και τα καθήκοντα των κρατικών οργάνων, καθώς και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των πολιτών.

Οι νόμοι είναι ρυθμιστικές πράξεις οι οποίες ρυθμίζουν, είτε εξ ύπαρχής είτε σε εκτέλεση του Συντάγματος, δημόσιες υποθέσεις που επιδέχονται διαρκή ρύθμιση, σε συνάρτηση με το αντικείμενο ή τα υποκείμενα ενός ή περισσότερων τομέων δικαίου ή επιμέρους τμημάτων τους.

Όλες οι νομοθετικές πράξεις δημοσιεύονται και τίθενται σε ισχύ τρεις ημέρες μετά την ημερομηνία δημοσίευσής τους, εκτός αν οι ίδιες οι πράξεις ορίζουν διαφορετικά.

Το Υπουργικό Συμβούλιο εκδίδει **διατάγματα** προς έγκριση κανονισμών, εκτελεστικών διαταγμάτων ή εγκυκλίων, καθώς και όταν ρυθμίζει, σύμφωνα με τον νόμο και στο πλαίσιο των εκτελεστικών και ρυθμιστικών του αρμοδιοτήτων, δημόσιες υποθέσεις που δεν ρυθμίζονται από τον νόμο.

Οι **κανονισμοί** είναι ρυθμιστικές πράξεις που εκδίδονται για την εφαρμογή του συνόλου ενός νόμου. Διέπουν την οργάνωση κρατικών οργάνων και οργάνων της τοπικής αυτοδιοίκησης ή την εσωτερική τάξη των δραστηριοτήτων τους.

Τα **εκτελεστικά διατάγματα** είναι ρυθμιστικές πράξεις που εκδίδονται για την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων ή άλλων τμημάτων ρυθμιστικής πράξης ανώτερου ιεραρχικά επιπέδου.

Οι **εγκύκλιοι** είναι ρυθμιστικές πράξεις με τις οποίες ανώτερο ιεραρχικά όργανο καθοδηγεί όργανα που υπάγονται σε αυτό κατά την εφαρμογή ρυθμιστικής πράξης την οποία έχει εκδώσει ή της οποίας την εφαρμογή οφείλει να διασφαλίσει το εν λόγω ανώτερο όργανο.

Σημαντικές είναι επίσης και οι μη γραπτές πηγές δικαίου, όπως το **έθιμο** και οι **γενικές αρχές του δικαίου**.

Οι **ερμηνευτικές αποφάσεις των ανώτατων δικαστηρίων** μπορούν να θεωρηθούν ως επικουρική πηγή δικαίου.

Το Συνταγματικό Δικαστήριο δρα μέσω αποφάσεων, διατάξεων και διαταγών.

Το Συνταγματικό Δικαστήριο αποφαινεται επί της ουσίας με αποφάσεις.

Οι αποφάσεις του Συνταγματικού Δικαστηρίου δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα εντός 15 ημερών από την έκδοσή τους και τίθενται σε ισχύ τρεις ημέρες μετά τη δημοσίευσή τους.

Ιεραρχία των κανόνων δικαίου

Το Σύνταγμα της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας αποτελεί τον ανώτατο νόμο του κράτους. Η υπεροχή του ενωσιακού δικαίου δεν προβλέπεται ρητά στο Σύνταγμα, αλλά το ενωσιακό δίκαιο θεωρείται ότι υπερέχει του εθνικού.

Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 4 του Συντάγματος, οι διεθνείς συνθήκες που έχουν κυρωθεί σύμφωνα με τη συνταγματική διαδικασία, έχουν δημοσιευθεί και έχουν τεθεί σε ισχύ στη Δημοκρατία της Βουλγαρίας καθίστανται τμήμα του εθνικού δικαίου. Υπερισχύουν κάθε αντίθετης διάταξης εγχώριου δικαίου.

Την επόμενη θέση στην ιεραρχία των κανόνων δικαίου καταλαμβάνουν οι νόμοι. Η εκτελεστική εξουσία θεσπίζει κανονιστικές πράξεις, όπως διατάγματα, εκτελεστικά διατάγματα, κανονισμούς, αποφάσεις, εγκυκλίους και διαταγές.

Θεσμικό πλαίσιο

Όργανα αρμόδια για τη θέσπιση νομικών κανόνων

Η νομοθετική εξουσία ανήκει στο [Εθνικό Κοινοβούλιο](#). Το Εθνικό Κοινοβούλιο μπορεί να θεσπίζει, να τροποποιεί, να συμπληρώνει και να καταργεί νόμους.

Στη βάση νόμων και για την εφαρμογή τους, το [Υπουργικό Συμβούλιο](#) εκδίδει διατάγματα, διαταγές και αποφάσεις. Με διατάγματα, το Υπουργικό Συμβούλιο θεσπίζει επίσης εκτελεστικά διατάγματα και κανονισμούς.

Οι υπουργοί εκδίδουν εκτελεστικά διατάγματα, κανονισμούς, εγκυκλίους και διαταγές.

Το Υπουργικό Συμβούλιο συνάπτει διεθνείς συνθήκες εφόσον έχει σχετική νομοθετική εξουσιοδότηση. Το Εθνικό Κοινοβούλιο επικυρώνει (ή απορρίπτει) τις διεθνείς συνθήκες οι οποίες:

- έχουν πολιτικό ή στρατιωτικό χαρακτήρα·
- αφορούν τη συμμετοχή της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας σε διεθνείς οργανισμούς·
- προβλέπουν προσαρμογές στη χάραξη των συνόρων της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας·
- συνεπάγονται δημοσιονομικές υποχρεώσεις για τη χώρα·
- προβλέπουν τη συμμετοχή της χώρας σε διεθνή διαιτησία ή νομική διαδικασία·
- αφορούν τα θεμελιώδη δικαιώματα του ανθρώπου·
- επηρεάζουν την εφαρμογή της νομοθεσίας ή απαιτούν νέα νομοθεσία προκειμένου να εφαρμοστούν·
- απαιτούν ρητώς κύρωση·
- μεταφέρουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση εξουσίες που πηγάζουν από το Σύνταγμα.

Νομοθετική διαδικασία

Θέσπιση του Συντάγματος

Για τη θέσπιση νέου Συντάγματος απαιτείται απόφαση της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης, η οποία αποτελείται από 400 μέλη.

Το Εθνικό Κοινοβούλιο μπορεί να τροποποιεί όλες τις διατάξεις του Συντάγματος εκτός εκείνων που υπάγονται στην εξουσία της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης. Η τροποποίηση του Συντάγματος απαιτεί πλειοψηφία των τριών τετάρτων του συνόλου των μελών του Εθνικού Κοινοβουλίου σε τρεις ψηφοφορίες που διεξάγονται σε τρεις διαφορετικές ημέρες. Κάθε τροποποίηση του Συντάγματος υπογράφεται και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα από τον πρόεδρο της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης εντός επτά ημερών από την ημέρα της έγκρισής της.

Νομοθετική πρωτοβουλία

Σύμφωνα με το άρθρο 87 του Συντάγματος, κάθε μέλος του Εθνικού Κοινοβουλίου ή του Υπουργικού Συμβουλίου δικαιούται να προτείνει νομοσχέδιο.

Το νομοσχέδιο εγκρίνεται από το Εθνικό Κοινοβούλιο σε δύο αναγνώσεις. Κατά την πρώτη ανάγνωση, το νομοσχέδιο εξετάζεται στο σύνολό του. Οι βουλευτές μπορούν να υποβάλλουν εγγράφως τροπολογίες σε νομοσχέδιο το οποίο έχει εγκριθεί σε πρώτη ανάγνωση, εντός προθεσμίας που ορίζεται από το Εθνικό Κοινοβούλιο. Το Εθνικό Κοινοβούλιο εξετάζει αναλυτικά το νομοσχέδιο και το εγκρίνει στη δεύτερη ανάγνωση. Το εγκριθέν νομοσχέδιο αποστέλλεται στον πρόεδρο της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας, ο

οποίος υπογράφει διάταγμα για τη δημοσίευση του νόμου. Ο νόμος δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα και τίθεται σε ισχύ έπειτα από τρεις ημέρες, εκτός εάν οι διατάξεις του ορίζουν διαφορετικά.

Νομικές βάσεις δεδομένων

Η Επίσημη Εφημερίδα διατίθεται δωρεάν από τον ιστότοπο της [Επίσημης Εφημερίδας](#). Η διαδικτυακή έκδοση περιλαμβάνει τους νόμους που δημοσιεύονται από το Εθνικό Κοινοβούλιο, τα διατάγματα του Υπουργικού Συμβουλίου, τις διεθνείς συνθήκες, άλλες νομικές πράξεις, προκηρύξεις για τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων και συμβάσεων παραχώρησης κ.λπ.

Οι νομικές βάσεις δεδομένων εμπορικού χαρακτήρα, όπως η [Apis](#), η [Ciela](#) και η [Νομική Εγκυκλοπαίδεια](#), προσφέρουν πλήρες φάσμα νομικών πληροφοριών, αλλά δεν είναι δωρεάν.

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 28/02/2020